

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Erfgoedhuis Zuid-Holland

Contactpersoon:

[REDACTED]

E-mailadres:

[REDACTED]

Telefoonnummer:

[REDACTED]

Naam initiatief:

Jongerenparticipatie & erfgoed

Totale kosten:

€ 77.550

Gevraagde subsidiebijdrage:

€ 57.700

Bedrag cofinanciering door derden:

€ 10.000

Bedrag eigen bijdrage:

€ 9.850

Inzet vrijwilligers in uren:

1000

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Aanleiding

De afgelopen jaren hebben 100.000 jongeren tussen de leeftijd van 12 en 30 meegedaan aan een maatschappelijke diensttijd (MDT). Het is een kans voor jongeren om in een aantal weken of maanden hun talenten te ontwikkelen, nieuwe mensen te ontmoeten en iets te doen voor de samenleving. Ze organiseren bijvoorbeeld sportactiviteiten in de buurt of gaan samen met eenzame ouderen op pad. Tot nu toe zijn er nauwelijks erfgoedactiviteiten in het kader van MDT. Daar willen we verandering in brengen. Want wij komen als erfgoedsector juist graag in contact met jongeren en we denken dat jongeren ook veel te bieden hebben voor de erfgoedsector! Door jongeren actief te laten participeren in de erfgoedsector verandert de sector en is de stem van jongeren meer zichtbaar waardoor erfgoed beter aan kan sluiten bij de samenleving. Als jongeren kunnen bepalen wat erfgoed is, voor wie het is en hoe het zichtbaar gemaakt kan worden komt er een heel ander perspectief naar boven. Omdat MDT als vorm waarschijnlijk afgebouwd gaat worden door de overheid zoeken we in dit project ook naar andere vormen waarin jongeren kunnen participeren in erfgoed.

Doel

De provinciale erfgoedhuizen in Nederland (verenigd in stichting OPEN) zijn een schakel in de samenwerking tussen jongeren die een aantal uren bij een lokale erfgoedorganisatie willen meedoen. Denk aan middelgrote en kleinere musea, maar ook aan ander erfgoed, zoals molens, bunkers, landgoederen etc. Jongeren krijgen een goede tijd bij zo'n erfgoedinstelling: aandacht voor hun interesse en ontwikkelbehoefte, als ook werken aan sociale vaardigheden door het ontmoeten van nieuwe mensen of het initiëren van nieuwe activiteiten passend bij hun eigen behoefte en manier van dingen aanpakken. De erfgoedinstelling is gebaat bij een mooie samenwerking met één of meerdere jongeren, waar naast begeleiding ook wat terugkomt in werk dat door jongeren wordt verricht en het jongerenperspectief dat zij bieden. Concreet is het doel van dit project om jongeren te koppelen aan een erfgoedlocaties waarbij ruimte is voor jongeren om zelf initiatieven te ontplooien. In dit project zijn Erfgoedhuis Zuid-Holland en Erfgoed Gelderland de kartrekkers.

Hoofdactiviteit

Per deelnemende provincie (Zuid-Holland en Gelderland) koppelen we in het jaar 2025 minstens 25 jongeren aan één of meerdere erfgoedlocaties. Daarnaast doen we onderzoek naar hoe we jongeren en erfgoed dichterbij elkaar kunnen brengen en onderzoeken we manieren voor een duurzame relatie tussen jongerenorganisaties en erfgoed, ook als MDT in een volgende beleidsperiode mogelijk landelijk wordt afgeschaft. We investeren in relaties met organisaties die zich bezighouden met jongeren en/of MDT en informeren en leren onze eigen achterban over de leefwereld en behoeften van jongeren.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Het beoogde resultaat is het opzetten van een structurele samenwerking tussen jongerenorganisaties en erfgoedinstellingen en het aanbieden van tools & tricks voor deze samenwerking met als doel jongerenparticipatie in de erfgoedsector te vergroten. In Nederland zijn tal van jongerenorganisaties actief die zich bezighouden met MDT en andere vormen van jongerenparticipatie. In elke provincie zijn ze anders georganiseerd en worden andere accenten gelegd. Die versnippering maakt het soms lastig voor erfgoedorganisaties om hun weg te vinden naar jongerenorganisaties en andersom. Als erfgoedhuizen kunnen we daar een verbindende rol in spelen en de zorgen dat de kennis en ervaring over erfgoedparticipatie & jongeren meer gedeeld wordt.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Stap 1

Inventarisatie MDT in erfgoedorganisaties

Het project start met een inventarisatie van wat er op het gebied van MDT en jongerenparticipatie in het algemeen en in de erfgoedsector én wat er in de deelnemende provincies al gebeurt. Wat is de ervaring met MDT en met jongerenparticipatie in het bijzonder in musea tot nu toe? Wat is aantrekkelijk voor jongeren binnen de erfgoedsector in combinatie met MDT? Wat zorgt er voor dat jongerenparticipatie nog niet wordt toegepast in erfgoedorganisaties? Hierdoor komt er overzicht en inzicht in wat er nodig is om meer jongeren aan erfgoedorganisaties te kunnen koppelen. Deze inventarisatie doen we in de eerste drie maanden van het project, in de provincies Zuid-Holland en Gelderland door middel van een survey en een aantal interviews. Hierbij betrekken we ook nadrukkelijk jongeren zelf, zij doen mee met het onderzoek en geven daar mede vorm aan. De uitkomsten van het onderzoek worden onderling gedeeld, met lokale MDT en jongeren participatieorganisaties en in onze brede lokale en nationale achterban van erfgoedorganisaties.

Stap 2

Pilot met twee groepen jongeren per provincie te koppelen aan één of meerdere erfgoedorganisaties

In samenwerking met provinciale organisaties op het gebied van jongerenparticipatie koppelen we 25 jongeren in elke provincie aan meerdere erfgoedinstellingen in het jaar 2025. De geïnteresseerde musea of erfgoedorganisaties geven we een introductie in de leefwereld en behoeften van jongeren. Uit deze geïnteresseerde erfgoedinstellingen gaan de jongeren en matchmakers een keuze maken voor een MDT of jongerentraject van ongeveer een half jaar. Deze zogenaamde matchmakers komen vanuit ervaren jongeren participatie organisaties, zoals 'Spectrum' en 'De

Verschilmakers' in Gelderland en Talent4life in Zuid-Holland. Zij begeleiden de jongeren en de erfgoedorganisatie en vormen mede samen met jongeren de projecten en trajecten in de erfgoedorganisatie. Jongeren bepalen hierbij de inhoud en de vorm en bepalen daarmee ook wat erfgoed is en geven op hun eigen manier betekenis aan erfgoed. De jongerenparticipatie organisaties / MDT organisaties brengen deze expertise en ervaring met het werken met jongeren nadrukkelijk in. Tijdens het project is er intensief contact tussen de provinciale erfgoedhuizen over het verloop van de trajecten en worden ervaringen tussen erfgoedinstellingen en jongeren uitgewisseld in verschillende leergroepen. Deze leergroepen wordt gevormd tijdens het traject en per provincie georganiseerd, in de vorm van enkele bijeenkomsten. De musea of erfgoedorganisaties krijgen deze begeleiding aangeboden vanuit provinciale jongerenorganisaties, zodat de begeleiding niet te veel op hun eigen vrijwilligers of professionals rust, ze krijgen een bedrag per leerling om deze begeleiding te financieren met aanbod vanuit de provinciale jongerenorganisaties. De financiële compensatie geldt voor erfgoedorganisaties met minder dan 3 FTE, voor grotere erfgoedorganisaties is dit maatwerk. Deze stap is het meest intensieve deel van het project, voor de doorloop hiervan rekenen we zeker 9 maanden.

Stap 3

Advies/ tips & trucs voor erfgoedsector en doorstart

Aan de hand van de pilot komt er vervolgens een tips & trucs en do's-don't's-lijst en een advies voor erfgoedorganisaties, mede samengesteld door jongeren zelf. Dat wordt verder onder de collega-erfgoedhuizen en onder de erfgoedinstellingen verspreid die graag met jongeren of MDT willen werken, zodat meer erfgoedinstellingen gebruik gaan maken van MDT of meer algemeen jongeren actief betrekken bij of mee laten bepalen over erfgoed. In deze fase onderzoeken we ook een doorstart voor na 2025 en mogelijkheden om de opgedane ervaringen om te zetten in duurzame koppeling tussen jongeren en erfgoed, als nodig ook zonder het landelijke MDT-programma, omdat dit wordt afgebouwd richting 2028.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Stap 1: januari – maart 2025

Stap 2: februari – oktober 2025

Stap 3: oktober- december 2025

Vanwege de onderlinge samenwerking plannen we elke 6 weken een afstemmingsoverleg en wordt er een projectleider per erfgoedhuis verantwoordelijk voor het project. Binnen de twee provincies wordt een klein projectteam ingericht de contacten legt met de achterban en de MDT en jongeren participatie organisaties.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Door jongeren mee te laten bepalen over wat erfgoed is en hen mee te laten bepalen hoe het vormgegeven wordt, hoe het beleefd wordt, draagt ons initiatief bij aan participatie in de volle breedte. Het is nog helemaal niet zo vanzelfsprekend voor veel lokale erfgoedorganisaties om jongeren actief te betrekken of als actor te behandelen. De opvattingen die jongeren hebben over erfgoed zijn niet echt een serieus thema binnen de erfgoedsector, dit willen we met dit project verbeteren en ook de organisaties die zich bezighouden met jongeren bekend maken met erfgoed en mee laten doen en denken over erfgoed. Doordat we dit project via MDT en via jongerenorganisaties vormgeven voldoen we ook aan de kernwaarde van 'midden in de samenleving'. In de training en begeleiding die musea tijdens het project krijgen gaat het om het ontwikkelen van een open houding richting de mening en inbreng van jongeren in de erfgoedorganisatie. Daarmee draagt het initiatief bij aan de FARO kernwaarde van open houding voor andere erfgoedopvattingen. Tot slot is het project is erop gericht jongeren te laten participeren in het maatschappelijke veld en hen ontwikkelkansen te bieden. We dragen met dit project bij aan de doelen van MDT en jongerenparticipatie in het algemeen: iets doen voor een ander en/of de samenleving; talentontwikkeling en betekenisvolle ontmoetingen.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
 - Digitaal erfgoed
 - Archieven
 - Archeologie
 - Caribisch Nederland
 - Internationaal
 - Erfgoedbewustzijn en educatie
 - Ondersteuning erfgoedparticipatie
 - Opleidingen
 - Werkwijzen en wegwijzen
 - Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Ons project binnen het hoofdthema Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein sluit goed aan bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. In dit deel van de Uitvoeringsagenda wordt meermaals gesproken over hoe samenwerking tussen verschillende generaties erfgoed levend houdt en hoe jongerenparticipatie kan bijdragen aan het beheer van erfgoed. In het hoofdstuk Erfgoedbewustzijn en educatie wordt de Maatschappelijke

Diensttijd zelfs expliciet benoemd als voorbeeld van hoe het bewustzijn van erfgoed onder jongeren kan worden vergroot en hoe dit bijdraagt aan de betrokkenheid en het gevoel van eigenaarschap, wat op diens beurt weer leidt tot een toename in participatie.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg.

Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.

Jongeren- en erfgoedorganisaties worden op structurele wijze aan elkaar gekoppeld, wat (vrijwilligers)werk in de erfgoedsector toegankelijker maakt voor deze doelgroep. Als resultaat van de verhoogde betrokkenheid van jongeren binnen de sector wordt de sector zelf ook toegankelijker voor een bredere doelgroep aan bezoekers. Door te investeren in een structurele samenwerking met lokale jongerenorganisaties ontstaat een lerend netwerk. Deze structurele verbinding tussen jongeren- en erfgoedorganisaties draagt ook bij aan een duurzame overdracht van kennis en vaardigheden binnen de erfgoedsector aan nieuwe generaties, iets waar het brede veld zowel kwalitatief als kwantitatief van profiteert op het gebied van toekomstbestendigheid. Verder betekent de actieve betrokkenheid van steeds meer jongeren in de erfgoedsector ook dat dit onderwerp door een steeds bredere groep binnen de maatschappij gedragen wordt. Dit zorgt op zijn beurt dat het belang van erfgoed breder kan worden geagendeerd.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transitie in de leefomgeving.

Ons initiatief draagt bij aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken zoals bijvoorbeeld jongerenparticipatie. Het Nederlands Jeugdinstituut geeft aan dat jongeren zich zorgen maken over de toekomst. Door hen actief te betrekken en kansen te bieden in het erfgoedveld voorzie je jongeren niet alleen van een gereedschapskist aan nieuwe vaardigheden en inzichten, maar ook van de mogelijkheid om mee te beslissen hoe het verleden in de toekomst vorm krijgt. Ook geeft het erfgoedveld hun een platform om door middel van erfgoed verhalen over uitsluiting, dekolonisatie, migratie en klimaatverandering bij een breed publiek ter tafel te brengen in tentoonstellingen en musea. Verder liggen ook voor het erfgoedveld kansen om bij te dragen aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken door een structurele betrekking van jongeren in de sector. Zo vereisen de door jongeren aangekaarte grote uitdagingen van onze tijd een veelzijdigheid aan perspectieven en een meerstemmigheid aan ideeën die geuit, verzameld en bediscussieerd kunnen worden in een gedeelde publieke ruimte.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Binnen de projectorganisatie zullen de erfgoedhuizen elk binnen hun eigen provincie vormgeven aan het project. Elke provincie heeft kleine projectorganisaties waarbij er wordt samengewerkt met lokale jongerenorganisaties en MDT organisaties. Het begeleiden van jongeren op de erfgoedlocaties wordt ook deels door deze jongerenorganisaties uitgevoerd. De erfgoedhuizen vormen de schakel richting de lokale erfgoedorganisaties en de jongerenorganisaties en delen onderling kennis en ervaringen en maken dit beschikbaar voor alle erfgoedorganisaties in Nederland.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

De meeste kleine musea of andere erfgoedinstellingen waarbij de jongeren aan de slag zullen gaan worden gerund door vrijwilligers. Het contact en een deel van de begeleiding van de jongeren binnen deze instellingen wordt dus deels verzorgd door vrijwilligers die worden getraind en begeleid door de lokale jongerenorganisaties die betrokken zijn bij de begeleiding van jongeren. Vrijwilligers spelen dus een belangrijke rol in dit project en we willen voldoende middelen beschikbaar stellen om hen te ondersteunen.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling. Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen. Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

De resultaten, ervaringen en bevindingen gaan we actief delen met het Faro-netwerk en onze eigen achterban, zowel vanuit de erfgoedhuizen als via het landelijke netwerk van OPEN en jongerenorganisaties op verschillende manieren:

-We publiceren begin 2026 alle de resultaten van het pilot project in een interactieve pdf die mede is samengesteld wordt door jongeren die meededen aan het project. Dit delen we landelijk via onze eigen communicatiekanalen en die van OPEN en via de jongerenorganisaties.

-We organiseren begin 2026 als evaluatie en doorstart van het project een Symposium in samenwerking met de jongerenorganisaties (vanuit het jongerenwerk/ sociaal domein/jongerevenementen) waarmee we in het project hebben samengewerkt. Tijdens dit symposium staan de resultaten centraal maar ook de tools waarmee erfgoed én jongerenorganisaties aan de slag kunnen gaan om meer samen te werken en jongeren een plek te geven in de organisatie. Op verzoek van het veld kunnen we ook optreden als spreker over dit onderwerp.

-We ontwikkelen als erfgoedhuizen in het voorjaar van 2026 gezamenlijk een training voor onze achterban van erfgoedorganisaties over hoe je jongeren bereikt en een rol geeft in de organisatie. Deze training kunnen andere erfgoedhuizen ook gebruiken en inzetten en wordt ook weer gepromoot en uitgezet via OPEN.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage).

Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

Voor de cofinanciering zijn we in gesprek gegaan met tweedelijns en uitvoerende organisaties rondom jongerenparticipatie in de provincies Zuid-Holland en Gelderland. Zij zijn deels ook aangesloten op provinciale en soms landelijke projecten waardoor zij aan het project kunnen

bijdragen in de vorm van co financiering (in uren). Als erfgoedhuizen willen we zelf ook graag investeren in het project en hebben we daartoe mogelijkheden via de Provincies. Wij dragen in 'eigen ' uren bij aan het realiseren van het project, omdat het ook tot toename van kennis en ervaring op het gebied van jongerenparticipatie gaat leiden.

Ingevuld door: ██████████ (Erfgoedhuis Zuid Holland en ██████████ | Erfgoed Gelderland)
Datum: 5 september 2024